

Rekenkamer Amsterdam

ONDERZOEKSOPZET

Glasvezel

23 april 2014

R a

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Aanleiding onderzoek	7
2.1	Verkenning Glasvezel	7
2.2	Maatschappelijk belang	7
2.3	Publiek en politiek belang	8
2.4	Financieel belang en risico's	10
3	Doelstelling en onderzoeksanpak	13
3.1	Doelstelling uitgewerkt in onderzoeksvragen en normen	13
3.2	Onderzoeksanpak	14
4	Planning en organisatie	15
4.1	Planning	15
4.2	Organisatie	15
	Bijlage 1 - Geraadpleegde bronnen	17
	Bijlage 2 - Governance Glasvezelnet Amsterdam (GNA BV)	19
	Bijlage 3 - Algemene werkwijze rekenkameronderzoek	21

R a

1 Inleiding

De gemeenteraad van Amsterdam heeft geruime tijd geleden besloten de hele stad met een zo gering mogelijke en tijdelijke gemeentelijke (financiële) betrokkenheid aan te willen sluiten op glasvezel, de volgende generatie communicatie-infrastructuur. Er is daarbij gekozen om als minderheidsaandeelhouder te participeren in een op te richten bedrijf. De gemeente achtte haar deelname noodzakelijk zodat in Amsterdam relatief snel een glasvezelnetwerk kan worden aangelegd. Daarnaast wil zij met haar deelname er voor zorgen dat glasvezel niet alleen in de relatief welvarende wijken maar ook in minder draagkrachtige wijken zou worden aangelegd. Tot slot wilde de gemeente via de deelneming borgen dat het netwerk open zou staan voor concurrentie.

In 2006 is hiertoe een publiek privaatsamenwerkingsverband opgericht. Dit is het glasvezelbedrijf Glasvezelnet Amsterdam BV (GNA BV) waarin de gemeente momenteel een aandelenbelang heeft van 15%.

Oorspronkelijk werd beoogd in 2010 een groot deel van het glasvezelnetwerk aangelegd te hebben. Door onder meer tegenvallers bij de oorspronkelijke aanbesteding, juridische procedures over mededinging, vertraging bij de aanleg van het netwerk en achterblijvende aantallen afgesloten abonnementen hebben de aandeelhouders deze doelstelling moeten bijstellen. Nu is de verwachting dat Amsterdam in 2018 voorzien is van een toekomstbestendig, universeel en open toegankelijk glasvezelnetwerk.¹

Op basis van een korte verkenning hebben we besloten om nader onderzoek uit te voeren naar de aanleg van de infrastructuur glasvezel. In ons onderzoek zullen we ons richten op het beoordelen van de kwaliteit van het gevoerde glasvezelbeleid van de gemeente Amsterdam.

Leeswijzer

Eerst gaan we in op de aanleiding voor het onderzoek naar glasvezel (hoofdstuk 2). Vervolgens komen de onderzoeksvragen, het beoordelingskader en de onderzoeksaanpak aan bod (hoofdstuk 3). Tot slot geven we inzicht in de planning en de organisatie van het onderzoek in hoofdstuk 4. In bijlage 1 zijn de geraadpleegde bronnen opgenomen. Bijlage 2 geeft inzicht in de structuur van de bij de aanleg betrokken organisaties. Bijlage 3 bevat de werkwijze rekenkameronderzoek.

¹ Document *Bijlage 1 Uitgebreide herijking – openbaar* (behorende bij agendapunt 'Kennis nemen van de Herijking gemeentelijke deelnemingen 2011', behandeld in de vergadering van de raadscommissie EZP van 3 november 2011).

R a

2 Aanleiding onderzoek

2.1 Verkenning Glasvezel

De rekenkamer voerde een verkennend onderzoek uit naar de aanleg van de infrastructuur glasvezel. Dit valt binnen onze bredere aandacht voor hoe de gemeente omgaat met infrastructuren in de stad. Momenteel doen we namelijk ook onderzoek naar het beheer en onderhoud van bruggen en vanaf juni 2014 zullen we onderzoek doen naar de renovatie van de Oostlijn van de metro in Amsterdam.² Elk van de drie onderzoeken richt zich op een andere fase van de levenscyclus van een infrastructuur. Het onderzoek naar glasvezel is gericht op de fase van aanleg, dat naar de infrastructuur van bruggen op de fase van beheer en onderhoud en het onderzoek naar de metro-infrastructuur gaat over de fase van vernieuwing / vervanging.

Voor de verkenning Glasvezel hebben wij verschillende documenten geraadpleegd en een oriënterend gesprek gevoerd met een medewerker van de gemeente. In bijlage 1 van deze onderzoeksopzet is een overzicht van de geraadpleegde bronnen opgenomen.

Wij hebben naar aanleiding van deze verkenning besloten diepgaander onderzoek te doen naar de aanleg van het glasvezelnetwerk. Hierbij speelden de volgende criteria een rol:

- Maatschappelijk belang
- Publiek en politiek belang
- Financieel belang en risico's

Een toelichting op deze criteria presenteren we in de volgende paragrafen.

2.2 Maatschappelijk belang

Glasvezel robuuste standaard voor de toekomst

In 2002 werd in een rapport - uitgekomen in opdracht van de gemeente - geconcludeerd dat er op enige termijn behoefte zal ontstaan aan zodanige snelle verbindingen voor datacommunicatie dat de toenmalige technologieën 'over koper en COAX' en 'door de ether' daarin niet meer in kunnen voorzien.³ Uit onze verkenning kwam naar voren dat er consensus bestaat onder de experts dat een glasvezelnetwerk het enige toekomstbestendige alternatief is voor de vervanging van een verouderd en beperkt netwerk. Het maatschappelijke belang van een toekomstbestendig informatienetwerk kan niet genoeg worden benadrukt. Niet alleen zullen bestaande online diensten zoals

² Dit is naar aanleiding van een gevoerde verkenning, die heeft geleid tot het rapport *Meerjarenvervangingsprogramma Metro*, rekenkamer metropool Amsterdam, 6 februari 2014.

³ Rapport *Amsterdam, the big cherry? - Beleidsissues ten aanzien van 'glas-naar-de-meterkast'*, M&I/PARTNERS in opdracht van de gemeente Amsterdam, 7 januari 2002

televisie en internet steeds meer vragen van de informatie infrastructuur. Ook zullen steeds meer sectoren zoals de zorg en het onderwijs hun weg via de het internet vinden.

Positieve economische impact glasvezel

Er is tevens veel geschreven over de positieve economische impact van een glasvezel netwerk. Hierbij wordt in het - eveneens in opdracht van de gemeente uitgekomen - rapport *Amsterdam: slagkracht door Glas* uit 2003 gesignaleerd dat ICT en breedband in het bijzonder '... in de toekomst in toenemende mate gaat fungeren als de zuurstof van onze maatschappij'.⁴ In ditzelfde rapport is ook besproken dat bepaalde wijken vanwege de hoge aanlegkosten van glasvezel mogelijk minder interessant zijn voor telecom-bedrijven die glasvezel aanleggen.

Hoewel voorgenoemde rapporten al enige tijd geleden zijn geschreven en de externe omgeving op punten is veranderd, bestaat er nog steeds consensus over het standpunt dat glasvezel de meest robuuste standaard voor de toekomst is. Glasvezel is de laatste jaren op steeds meer bedrijventerreinen beschikbaar gekomen en de verwachting is dat de groep gebruikers (waaronder particulieren) zich steeds meer zal uitbreiden.

2.3 Publiek en politiek belang

Gemeente ziet publieke taak bij aanleg glasvezelnetwerk: oprichting deelneming

Er is sprake van een publiek belang als de overheid er van overtuigd is dat een maatschappelijk belang zonder inzet van de overheid (niet goed) wordt gerealiseerd. De overheid bepaalt vervolgens de grens van haar betrokkenheid. De afbakening van het publiek belang is dus een politieke afweging. Dit is van toepassing op de aanleg van een open glasvezelnetwerk dat voor iedereen in Amsterdam toegankelijk is. Al meer dan tien jaar ziet de gemeente Amsterdam hierbij een rol voor zichzelf weggelegd.

In 2002 heeft de gemeenteraad via een amendement bij de begroting 2003 aangegeven het van groot belang te vinden dat alle woningen in Amsterdam een glasvezelverbinding krijgen en is besloten dat de aanleg diende te starten in het toenmalige stadsdeel Zeeburg. Hierbij is geld vrijgemaakt om zowel nieuwbouw (IJburg) als renovatie projecten in de Indische buurt te voorzien van glasvezel. De uitvoering hiervan diende als pilot voor de uitrol van glasvezel in andere wijken in Amsterdam.⁵ In mei 2003 sprak het college de ambitie uit dat alle burgers, bedrijven en instellingen in 2010 zouden moeten zijn voorzien van een toekomstbestendig, universeel en open toegankelijke stedelijk glasvezelnet. Hierbij is uitgegaan van de gemeente als initiatiefnemer, aandeelhouder en houder van het publieke belang, het zo beperkt

⁴ Rapport *Amsterdam: Slagkracht door Glas - Advies van de Commissie Andriessen voor de aanleg van glas-naar-de-meterkast*, M&I/PARTNERS in opdracht van de gemeente Amsterdam, 14 februari 2013

⁵Raadsvoordracht *Amendement raadslid Marres c.s. inzake de begroting van 2003 (pilot glasvezel Zeeburg)*, 18 december 2002

mogelijk inzetten van gemeentelijke middelen en zo maximaal mogelijk inzetten van voor eigen rekening en risico investerende marktpartijen.⁶

Er was aandacht vanuit de gemeenteraad rondom de haalbaarheid en de te kiezen constructie. Zo zijn er door raadsleden Olmer en Spee-Roupe van der Voort in september 2004 schriftelijke vragen gesteld over de haalbaarheid van het glasvezelnet gezien juridische acties die zijn ondernomen door de kabelsector tegen de realisatie van glasvezelnetten in andere steden.⁷ De schriftelijke vragen van raadslid Alberts uit juli 2004 gingen onder meer over de mogelijke zeggenschap van de gemeente bij een publiek private samenwerking en de tegenvallende resultaten van glasvezelproeven in andere steden.⁸

Wettelijk is vastgelegd dat de gemeenteraad zijn wensen en bedenkingen moet kunnen uiten bij deelnemingen die het college wenst op te richten. Het college heeft de gemeenteraad in december 2004 het voorstel gedaan tot de oprichting van het bedrijf Glasvezelnet Amsterdam BV (GNA BV), een publiek private samenwerking waarin de gemeente minderheidsaandeelhouder is.⁹ De deelneming van de gemeente is geen doel op zich maar een middel om een publieke taak te vervullen binnen de geformuleerde uitgangspunten. De gemeenteraad heeft op 23 december 2005 ingestemd met dit voorstel en het college is als minderheidsaandeelhouder toegetreden tot Glasvezelnet Amsterdam BV¹⁰ dat in 2006 is opgericht.

Bestuurlijke waarborging van publiek belang: beheer gemeentelijke deelneming

Na het oprichten van de deelneming dient het college als aandeelhouder:

- te monitoren in hoeverre de beoogde doelen worden gehaald en risico's worden beheerst;
- regelmatig af te wegen of de gekozen constructie (de deelname in het glasvezelbedrijf) nog steeds de beste wijze is voor het dienen van het publiek belang en
- de gemeenteraad adequaat te informeren.

⁶ Raadsvoordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid mevr. Alberts inzake het glasvezelnetwerk*, 3 november 2004; Raadsbesluit *Besluitvorming in kader van de tweede fase van de uitwerking van het advies van de commissie Andriessen inzake de aanleg van een glasvezelnet*, 25 november 2004

⁷ Voordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van de raadsleden de heer Olmer en mevr. Spee-Roupe van der Voort inzake de haalbaarheid van het glasvezelnet*, 3 november 2011, afd. 1 nr. 675

⁸ Raadsvoordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid mevr. Alberts inzake het glasvezelnetwerk*, 3 november 2004, afd. 1 nr. 674

⁹ Raadsvoordracht *Besluitvorming m.b.t. rendabele investering als (minderheids-)aandeelhouder in de aanleg van een glasvezelnetwerk in Zeeburg-Plus*, 14 december 2005

¹⁰ Besluit college *Profielschets nieuwe Amsterdamse commissaris Glasvezelnet Amsterdam Beherend Venoot B.V.*, 16 mei 2006.

De vakwethouder ICT, de wethouder Financiën en de wethouder Deelnemingen hebben hierbij alle drie eigen verantwoordelijkheden. Per 1 januari 2013 heeft de dienst Ruimtelijke Ordening (DRO) belangrijke ambtelijke verantwoordelijkheid.¹¹

Het college heeft de gemeenteraad onder meer geïnformeerd over Glasvezelnet Amsterdam BV (GNA BV) bij de uiteenzetting en toelichting van het deelnemingenbeleid. In 2011 is het deelnemingenbeleid herijkt en uitgewerkt in het document *Doelgericht op afstand I*. Vervolgens is in 2013 een nieuw deelnemingenbeleid *Doelgericht op afstand II* opgesteld en aan de gemeenteraad voorgelegd. Hierin is het publieke belang van de deelneming glasvezel herbevestigd en voorgesteld de deelneming aan te houden. Wel is de termijn, waarbinnen de gemeente verwacht dat de aanleg in de gehele stad gereed zal zijn, bijgesteld naar 2018.¹² De bijstelling is onder meer veroorzaakt door juridische procedures die er toe leidden dat de aanleg niet met de beoogde voortvarendheid kon worden opgepakt. Hier gaan wij in de volgende paragraaf nog nader op in. De gemeenteraad heeft met de beleidsdocumenten ingestemd en wordt over deelnemingen in de gemeentelijke jaarrekening geïnformeerd in de paragraaf 'verbonden partijen'.

Daarnaast heeft het college de gemeenteraad enkele antwoorden gegeven op schriftelijke vragen van gemeenteraadsleden. Het raadslid Toonk bijvoorbeeld heeft in 2011 en 2012 meerdere keren vragen gesteld over de vertraging in de aanleg en in hoeverre het gaat lukken de gehele stad op glasvezel aan te sluiten.¹³

2.4 Financieel belang en risico's

Beperkte bijdrage en risico's gemeente bij hoge benodigde investering

Zoals gezegd heeft de gemeente zich als doel gesteld een zo beperkt mogelijke financiële bijdrage te leveren aan het aansluiten van Amsterdam op glasvezel (ter illustratie: de gemeente heeft in 2011 en 2012 aangegeven te verwachten dat hiervoor een totale investering van circa € 400 tot 450 miljoen benodigd is).¹⁴ De gemeente is een minderheidsaandeelhouder in GNA BV en heeft een initiële investering (gestort kapitaal) gedaan van € 6 miljoen in het eigen vermogen van GNA BV. De gemeente loopt hierdoor een beperkt risico omdat het een relatief kleine aandelenparticipatie betreft en zij verder geen borg- of garantstellingen heeft afgegeven.

¹¹ Tot 2013 waren OGA en DRO gezamenlijk de beherende diensten voor de deelneming glasvezel. DRO behartigde het beleid en OGA voerde het financiële beheer (bron: Jaarrekening OGA 2012).

¹² Document *Bijlage 1 Uitgebreide herijking – openbaar* (behorende bij agendapunt 'Kennis nemen van de Herijking gemeentelijke deelnemingen 2011', behandeld in de vergadering van de raadscommissie EZP van 3 november 2011); Raadsbesluit *Instemmen met de notitie, getiteld: 'Doelgericht op Afstand II' en de bijlagen bij deze notitie*, afd. 1 nr. 108, 6 maart 2013.

¹³ Raadsvoordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid de heer W.L. Toonk van 26 juni 2012 inzake de weigering van Reggefiber om glasvezel aan te leggen in buitengebieden*, 17 augustus 2012, af. 1 nr. 627; Raadsvoordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid de heer W.L. Toonk van 21 februari 2011 inzake problemen met de internetverbinding op IJburg*.

¹⁴ Begroting 2012 gemeente Amsterdam (2011); Begroting 2013 gemeente Amsterdam (2012).

De gemeente en verschillende woningcorporaties hebben momenteel ieder (indirect) 15% van de aandelen van GNA BV. De overige 70% van de aandelen is in handen van Reggefiber, een joint venture van KPN (59%) en Reggeborgh (41%). In bijlage 2 is een overzicht van de structuur van de bij de aanleg betrokken organisaties opgenomen. Binnen deze constructie heeft de gemeente bijzondere rechten gekregen waarmee zij de mogelijkheid heeft om ongewenste beslissingen te blokkeren.

De gemeente heeft in 2011 bepaald dat zodra het glasvezelnet grotendeels is aangelegd en het publieke belang van de gemeente is bereikt, het aandeel van de gemeente kan worden verkocht. De gemeente en betrokken woningcorporaties hebben contractueel vastgelegd dat dit pas na 2015 kan plaatsvinden.¹⁵

Vertraging in aanleg en lager aantal afgesloten abonnementen dan verwacht

Zoals gezegd heeft de daadwerkelijke aanleg van glasvezel in Amsterdam tot in het jaar 2010 vertraging opgelopen onder andere vanwege juridische procedures over mededinging. Maar ook vanwege vertraging bij de aanleg van het netwerk door het complexe graaf- en straatherstelregime, het versnipperde eigendom van panden en de verschillende soorten meterkasten van huizen in Amsterdam. Het aantal mensen dat na aansluiting op het glasvezelnetwerk ook daadwerkelijk een glasvezelabonnement nam, bleef achter bij de verwachting. Door de kredietcrisis bleek het lastig voor het bedrijf om vreemd vermogen aan te trekken. Uiteindelijk is dat, mede met steun van de EIB (Europese Investeringsbank), wel gelukt. In 2010 heeft de samenwerking een herstart gemaakt en is de aanleg van het glasvezelnetwerk weer op gang gekomen. De oorspronkelijke planning om in 2010 alle huishoudens te hebben aangesloten is echter niet gehaald en is daarom door de gemeente bijgesteld naar 2018.¹⁶

In 2011 beschreef de gemeente als grootste financiële risico's een duurdere aanleg dan oorspronkelijk beoogd en het tegenvallen van het aantal aansluitingen op glasvezel, bijvoorbeeld omdat mensen niet bereid zijn om over te stappen, of omdat er al weer snellere technieken zijn ontwikkeld. Een ander risico dat zij vermeldde is dat onvoldoende vreemd vermogen kan worden aangetrokken. Vanwege de hoge aanlegkosten verwachtte de gemeente na 2011 nog enkele jaren verliezen.¹⁷

Eind 2009 waren 43.000 adressen aangesloten op glasvezel.¹⁸ Eind 2011 waren circa 50.000 adressen aangesloten op glasvezel, waarvan bijna 20.000 waren afgemonteerd tot in de woning.¹⁹ In 2012 is glasvezel bij 27.000 huishoudens tot in de woning

¹⁵ Document *Bijlage 1 Uitgebreide herijking – openbaar* (behorende bij agendapunt 'Kennis nemen van de Herijking gemeentelijke deelnemingen 2011', behandeld in de vergadering van de raadscommissie EZP van 3 november 2011).

¹⁶ Document *Bijlage 1 Uitgebreide herijking – openbaar* (behorende bij agendapunt 'Kennis nemen van de Herijking gemeentelijke deelnemingen 2011', behandeld in de vergadering van de raadscommissie EZP van 3 november 2011); Begroting 2012 DRO, 1 augustus 2011, pag. 9; Brief *Versnelling aanleg glasvezel* van wethouder Wiebes aan raadscommissies JIF van 28 november 2012.

¹⁷ Document *Bijlage 1 Uitgebreide herijking – openbaar* (behorende bij agendapunt 'Kennis nemen van de Herijking gemeentelijke deelnemingen 2011', behandeld in de vergadering van de raadscommissie EZP van 3 november 2011).

¹⁸ Jaarrekening 2009 OGA (2010)

¹⁹ Begroting 2013 gemeente Amsterdam (2012)

afgemonteerd.²⁰ Het bedrijf GNA gaf in 2011 aan te verwachten dat eind 2013 in totaal 143.000 adressen aangesloten zullen zijn op glasvezel.²¹

²⁰ Nota *Doelgericht op afstand II*, behorende bij raadsbesluit *Doelgericht op afstand II. Borgen van het publiek belang Amsterdam 2013-2016*, 13 maart 2013. Ter 'advisering aan de gemeenteraad', raadsvergadering 13 maart 2013.

²¹ Begroting 2012 gemeente Amsterdam (2011)

3 Doelstelling en onderzoeksaanpak

3.1 Doelstelling uitgewerkt in onderzoeksvragen en normen

Wij presenteren in deze paragraaf het doel en de onderzoeksvragen van het onderzoek naar glasvezel. Daarnaast behandelen we hierin ons normenkader dat wij voor dit onderzoek zullen gebruiken.

Doelstelling

Het onderzoek van de rekenkamer heeft tot doel het gevoerde glasvezelbeleid in Amsterdam te beoordelen.

Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag voor dit onderzoek hebben wij als volgt geformuleerd:

In hoeverre is het beleid voor de aanleg van glasvezel weloverwogen ontwikkeld en in hoeverre is dit beleid doeltreffend?

De centrale onderzoeksvraag zullen we beantwoorden aan de hand van de volgende drie onderzoeksvragen.

1. In hoeverre heeft de gemeente Amsterdam haar beleid voor de aanleg van glasvezel goed overwogen?
2. In hoeverre heeft de gemeente adequaat invulling gegeven aan haar rol bij het uitvoeren van haar publieke taak?
3. In hoeverre zijn de beoogde doelen behaald?

Tabel 1 – Onderzoeksvragen en bijbehorende normen onderzoek rekenkamer naar aanleg glasvezel

	Onderzoeksvragen	Normen
1.	In hoeverre heeft de gemeente Amsterdam haar beleid voor de aanleg van glasvezel goed overwogen?	<ul style="list-style-type: none"> a. De gemeenteraad heeft duidelijk geformuleerd welk publiek belang de gemeente wil behartigen en heeft de bijbehorende kaders vastgesteld. b. Het college heeft een onderbouwd voorstel opgesteld om dit publiek belang binnen deze kaders te realiseren. c. De gemeenteraad is in de gelegenheid gesteld zijn wensen en bedenkingen over het voorstel uit te spreken en heeft hierbij over alle relevante informatie kunnen beschikken.
2.	In hoeverre heeft de gemeente adequaat invulling gegeven aan haar rol bij het uitvoeren van haar publieke taak?	<ul style="list-style-type: none"> a. Het college heeft zijn verantwoordelijkheid voor aansturing, beheersing, toezichthouding en verantwoording adequaat vorm gegeven. b. Het college heeft de gemeenteraad dusdanig geïnformeerd, dat hij zijn controlerende taak naar behoren heeft kunnen uitoefenen.
3.	In hoeverre zijn de beoogde doelen behaald?	<ul style="list-style-type: none"> a. Prestaties zijn behaald, beoordeeld en in verband gebracht met de beoogde doelen.

3.2 Onderzoeksaanpak

De onderzoeksactiviteiten zullen naar verwachting voornamelijk bestaan uit het houden van interviews, in ieder geval met deskundigen bij OGA, BDA en DRO en mogelijk met externe deskundigen, het opvragen van informatie en documenten en het analyseren hiervan.

4 Planning en organisatie

4.1 Planning

Dit onderzoek zal volgens de voorlopige planning plaatsvinden in de periode april 2014 tot en met augustus 2014. De benodigde tijd en doorlooptijd voor dit onderzoek zijn mede afhankelijk van de beschikbare (openbare) informatie en de afspraken die wij met de gemeente (centrale stad) kunnen maken. Deze zijn bepalend voor de inhoud en planning van het onderzoek.

Aan het einde van onderzoek wordt de eindrapportage gepubliceerd. We streven ernaar de eindrapportage eind oktober 2014 uit te brengen. Het onderzoek betreft een middelgroot onderzoek.

Ambtelijk wederhoor

Met het ambtelijk wederhoor worden de verantwoordelijke ambtenaren in de gelegenheid gesteld om feitelijke onjuistheden in het onderzoeksrapport (nota van bevindingen) aan te geven. Hierbij wordt aan de ambtenaren gevraagd om te verwijzen naar openbare schriftelijke documenten of om kopieën van niet openbare documenten bij de reactie mee te zenden. Het onderzoeksrapport zal in ieder geval voor ambtelijk wederhoor worden verzonden aan het ontwikkelingsbedrijf gemeente Amsterdam (OGA), de dienst Ruimtelijke ordening (DRO) en de Bestuursdienst gemeente Amsterdam (BDA).

Bestuurlijke reactie

Het bestuurlijke rapport met daarin de belangrijkste conclusies en aanbevelingen zal aan het college van burgemeester en wethouders van de centrale stad worden toegezonden. Het college krijgt daarmee de gelegenheid om te reageren op de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer.

Eindrapportage

De bestuurlijke reacties worden integraal opgenomen in de te publiceren eindrapportage en voorzien van een nawoord door de rekenkamer. De eindrapportage wordt vervolgens aan de gemeenteraad aangeboden.

4.2 Organisatie

Het onderzoek wordt uitgevoerd door:

- Carlos Neves Cordeiro (projectleider)
- Wendy Hauwert (onderzoeker)
- Ezra Malko (junior onderzoeker)

R a

Bijlage 1 - Geraadpleegde bronnen

Geraadpleegde documenten:

- Document *Bijlage 1 Uitgebreide herijking – openbaar* (behorende bij agendapunt ‘Kennis nemen van de Herijking gemeentelijke deelnemingen 2011’, behandeld in de vergadering van de raadscommissie EZP van 3 november 2011).
- Rapport *Amsterdam, the big cherry? - Beleidsissues ten aanzien van ‘glas-naar-de-meterkast’*, M&I/PARTNERS in opdracht van de gemeente Amsterdam, 7 januari 2002.
- Rapport *Amsterdam: Slagkracht door Glas – Advies van de Commissie Andriessen voor de aanleg van glas-naar-de-meterkast*, M&I/PARTNERS in opdracht van de gemeente Amsterdam, 14 februari 2013.
- Raadsvoordracht *Amendement raadslid Marres c.s. inzake de begroting van 2003 (pilot glasvezel Zeeburg)*, 18 december 2002.
- Raadsbesluit *Besluitvorming in kader van de tweede fase van de uitwerking van het advies van de commissie Andriessen inzake de aanleg van een glasvezelnet*, 25 november 2004.
- Voordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van de raadsleden de heer Olmer en mevr. Spee-Roupe van der Voort inzake de haalbaarheid van het glasvezelnet*, 3 november 2011, afd. 1 nr. 675.
- Raadsvoordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid mevr. Alberts inzake het glasvezelnetwerk*, 3 november 2004, afd. 1 nr. 674
- Raadsvoordracht *Besluitvorming m.b.t. rendabele investering als (minderheids-) aandeelhouder in de aanleg van een glasvezelnetwerk in Zeeburg-Plus*, 14 december 2005.
- Besluit college *Profiel schets nieuwe Amsterdamse commissaris Glasvezelnet Amsterdam Beherend Venoot B.V.*, 16 mei 2006.
- Raadsbesluit *Instemmen met de notitie, getiteld: ‘Doelgericht op Afstand II’ en de bijlagen bij deze notitie*, afd. 1 nr. 108, 6 maart 2013.
- Raadsvoordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid de heer W.L. Toonk van 26 juni 2012 inzake de weigering van Reggefiber om glasvezel aan te leggen in buitengebieden*, 17 augustus 2012, af. 1 nr. 627.
- Raadsvoordracht *Beantwoording schriftelijke vragen van het raadslid de heer W.L. Toonk van 21 februari 2011 inzake problemen met de internetverbinding op IJburg*.
- Begroting 2012 gemeente Amsterdam (2011).
- Begroting 2013 gemeente Amsterdam (2012).
- Jaarrekening 2009 OGA (2010).
- Begroting 2012 DRO (2011).
- Brief *Versnelling aanleg glasvezel* van wethouder Wiebes aan raadscommissies JIF van 28 november 2012.

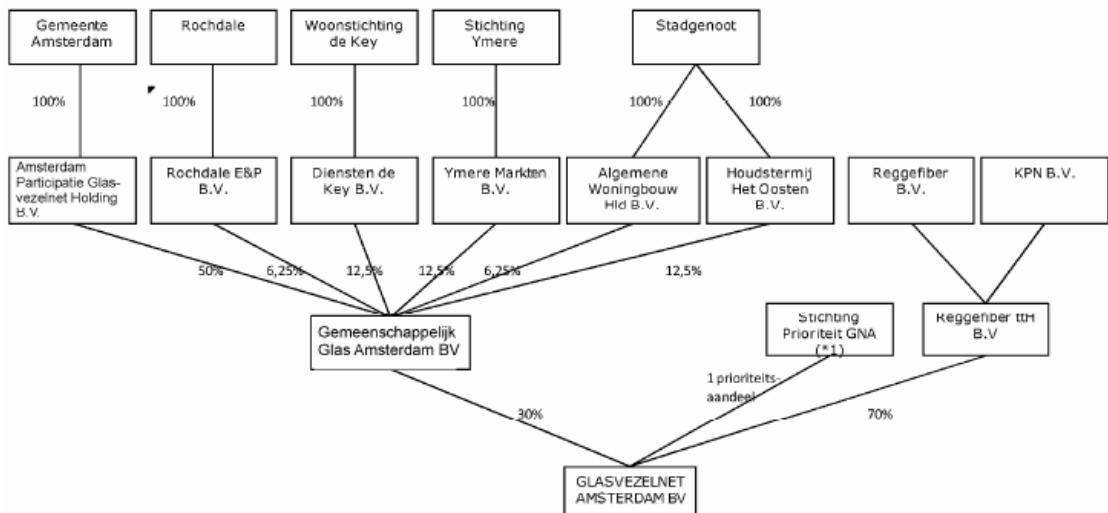
Geïnterviewd persoon:

- Dirk van der Woude, beleidsteam Stad, dienst Ruimtelijke Ordening gemeente Amsterdam (DRO)

Bijlage 2 - Governance Glasvezelnet Amsterdam (GNA BV)

Governance Glasvezelnet Amsterdam BV²²

De gemeente en de woningcorporaties hebben ieder (indirect) 15% van de aandelen. De overige 70% van de aandelen is in handen van Reggefiber een joint venture van KPN (59%) en Reggeborgh (41%). De besluiten van de algemene aandeelhoudersvergadering (AVA) worden sinds 2009 aan B&W voorgelegd.

²² Document *Bijlage 1 Uitgebreide herijking - openbaar* (behorende bij agendapunt 'Kennis nemen van de Herijking gemeentelijke deelnemingen 2011', behandeld in de vergadering van de raadscommissie EZP van 3 november 2011).

R a

Bijlage 3 - Algemene werkwijze rekenkameronderzoek

Taak rekenkamer

De rekenkamer heeft de in de *gemeentewet* vastgelegde taak om onderzoek te doen naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

Missie

- Verbeteren kwaliteit openbaar lokaal bestuur
- Stimuleren van een open debat over de kwaliteit in commissie en raad

- Na de verkenning kan worden afgezien van onderzoek of de start worden uitgesteld.
- Soms zullen de resultaten van een verkenning zelfstandig worden gepubliceerd.

- Als er in tussentijdse publicaties conclusies en oordelen staan, zal ook om een reactie worden gevraagd.

Werkwijze

Spelregels

<p>Vooraf</p> <ul style="list-style-type: none"> • De rekenkamer mag alle documenten onderzoeken (<i>gemeentewet art 183²</i>) en het gemeentebestuur moet alle inlichtingen verstrekken die de rekenkamer nodig heeft (<i>idem art 183²</i>). • De raad, het bestuur en de betrokken ambtenaren worden vooraf geïnformeerd over de opzet van het onderzoek. 	<p>Gesprekken tijdens het onderzoek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor een afspraak wordt aangegeven of het om een oriënterend gesprek of een interview gaat. • Bij een interview krijgt de geïnterviewde de gelegenheid om aan de hand van een schriftelijk verslag de weergave van uitspraken te corrigeren.
<p>Volg de onderzoeken op twitter http://twitter.com/RekenkamerMA</p>	
<p>Bevindingen & ambtelijke wederhoor</p> <ul style="list-style-type: none"> • De datum van oplevering van de nota van bevindingen wordt één maand van te voren gemeld. • Bij het wederhoor wordt de ambtelijke organisatie gevraagd om feitelijk onjuistheden en relevante feitelijke omissies te melden. Deze informatie wordt binnen twee weken verwacht. • De rekenkamer geeft schriftelijk aan of en zo ja op welke wijze opmerkingen van de ambtelijke organisatie worden verwerkt. 	<p>Bestuurlijke reactie & eindrapport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gevraagd om een bestuurlijke reactie op het eindrapport, waarin commentaar kan worden gegeven bij analyse en aanbevelingen. De reactie wordt binnen twee weken verwacht. • De rekenkamer schrijft vervolgens nog een nawoord waarin wordt gereageerd op de bestuurlijke reactie. • De raad en het bestuur krijgen het eindrapport (inclusief bestuurlijke reactie en nawoord) onder embargo voor de publicatiedatum. • De wijze van behandeling van het rapport wordt in overleg met de raad geregeld.
<p>De rekenkamer kan als een onderzoeksproject dat mogelijk en nodig maakt gemotiveerd afwijken van de standaardprocedure</p>	

Frederiksplein 1
1017 XK Amsterdam
telefoon 020 552 2897
fax 020 552 2943
email info@rekenkamer.amsterdam.nl

